

OBSAH

Úvod	7
I. Souměrnost v přírodě	10
<i>Pravolevostranná polarita. – Pravolevé jevy u rostlin a nižších organismů. – Asymetrie tvarová a funkční. – Riesovo pravidlo.</i>	
II. Nesouměrnost u člověka	11
<i>Pojem laterality. – Lateralita tvarová a funkční. – Přednostní užívání. – Lateralita motorická, senzorická, senzitivní, variabilita náležití.</i>	
III. Vznik a vývoj laterality	15
<i>Nálezy z doby prehistorické. – Vývoj v době historické. – Pravoruká civilizace. – Některé teorie o vzniku laterality.</i>	
IV. Fyziologické základy laterality	18
<i>Ruka a mozek. – Ruka a řeč. – Lateralita a dominance.</i>	
V. Lateralita ve světle statistiky	22
<i>Rozdílnost výsledků různých statistik. – Výsledky vyšetření laterality u dětí. – Zhodnocení statistiky Bethovy. – Předběžné výsledky našeho vyšetřování dětí předškolního věku. – Křivka Černáčkova.</i>	
VI. Druhy a stupně laterality	25
<i>Dědičnost laterality. – Lateralita vrozená a získaná. – Genotyp a fenotyp. – Stupně leváctví. – Lateralita překřížená.</i>	
VII. Lateralita a vývoj řeči	27
<i>Vývoj řeči v pravorukém prostředí u praváka, u leváka nepřecvičovaného, u leváka precvičovaného. – Vývoj řeči u leváka precvičovaného později. – Poměry u leváctví patologického, u leváctví z nutnosti, u dítěte obourukého. – Lateralita překřížená vzhledem k vývoji řeči.</i>	
VIII. Nové názory na problém laterality	33
<i>Revize klasického učení o lateralitě a dominanci. – Otázka vedoucí mozkové polokoule ve světle nových objevů o centrech řeči a afázií. – Rozkolísanost pravostranné dominance, její příčiny.</i>	

IX. Vyšetřování laterality	36
<i>Co vyšetřujeme. – Zjišťování laterality tvarové. – Zjišťování laterality funkční: zkoušky neurologické, zkoušky činnosti. – Význam sdělení o vývoji leváctví a subjektivních pocitech. – Metodika vyšetřování. – Hodnocení nálezů.</i>	
X. Levorukost v mínění lidu a názorech vědy	52
<i>Názory na leváctví v dřívějších dobách a nyní. – Názory vědecké. – Leváctví jako degenerativní znak. – Otázka méněcennosti leváků, příčiny tohoto omylu.</i>	
XI. Leváctví a poruchy řeči	56
<i>Sdělení z literatury o levorukosti ve vztahu ke koktavosti a jiným poruchám řeči, potvrzující i popírající vzájemný vztah. – Některé vlastní nálezy. – Potlačované leváctví jako dispoziční moment pro vznik poruch řeči.</i>	
XII. Leváctví a poruchy čtení a psaní	60
<i>Nejčastější příčiny tzv. vývojové poruchy: dyslexie, dysgrafie, dyskalkulie. – Příznaky, následky, příčiny, náprava.</i>	
XIII. Lateralita a výchovné vzdělávací proces	71
<i>Typické úchytky a jejich příčina. – Přesuny řídicí úlohy. – Synkova pozorování ze školního prostředí. – Průkaz příčinného vztahu prospěchu a laterality z rozboru 78 párů dvojčat.</i>	
XIV. Z ústavních záznamů	75
<i>Některé výtaby z dekursů o dětech, jejichž nevýhodná lateralita byla příčinou různých potíží v rodině i ve škole. – Záznamy z pedagogické poradny a jiných oddělení Logopedického ústavu.</i>	
XV. Názory na přecvičované leváctví v dopisech rodičů	84
<i>Přecvičování ve vztahu k různým chorobným stavům a k poruchám řeči. – Popis leváctví patologického. – Vztah ke škole. – Snaba rodičů nepřecvičovat levoruké děti.</i>	
XVI. Důsledky potlačovaného leváctví	88
<i>Důsledky v oblasti motorické. – Důsledky v komplexu drubosignálním. – Důsledky v oblasti charakterové.</i>	
XVII. Výchovná péče v zaměření na lateralitu	94
<i>Nesourodost pedagogických názorů na leváctví dříve a nyní. – Poznatky z patofyziologie a výchovné předsudky. – Nynější výchovná péče se zřetelem na lateralitu. – Rozdíly ve výchově levorukých dětí věku před-</i>	

*školního a školního. – Výchovné zásady podle typu a stupně leváctví. –
Výhody nepřecvičeného leváctví, slavní leváci. – Výchova k ambidex-
trii. – Správná výchova leváků jako součást defektologické a lékařské
prevence.*

Údaje o literatuře 111